

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Kž I 541/05
23.03.2006. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Nikole Latinovića, predsednika veća, Zorana Savića, Miodraga Vićentijevića, Veroljuba Cvetkovića i Bate Cvetkovića, članova veća, sa savetnikom Vrhovnog suda Dragicom Gajić, zapisničarem, u krivičnom predmetu protiv optuženih AA i dr., zbog krivičnog dela teški slučajevi razbojništva iz člana 169. stav 1. u vezi člana 168. stav 1. Krivičnog zakona Republike Srbije i dr., rešavajući o žalbama branioca optuženog BB advokata VV, branioca optuženog GG advokata DD, i branioca optuženog ĐĐ advokata EE, izjavljenim protiv presude Okružnog suda u Beogradu K. 315/04 od 14.05.2004. godine, u sednici veća održanoj u smislu člana 375. ZKP, dana 23.03.2006. godine, doneo je

P R E S U D U

Povodom žalbi branilaca optuženih BB, GG i ĐĐ, a po službenoj dužnosti u odnosu na ove optužene i optuženog AA, PREINAČUJE SE presuda Okružnog suda u Beogradu K. 315/04 od 14.05.2004. godine, u pogledu pravne kvalifikacije dela, tako što Vrhovni sud krivično-pravne radnje optuženih opisane pod tačkom 1. izreke prvostepene presude pravno kvalifikuje kao krivično delo razbojništva iz člana 206. stav 3. Krivičnog zakonika za koje krivično delo optuženom AA utvrđuje kaznu zatvora u trajanju od 3-tri godine, a optuženom GG kaznu zatvora u trajanju od 2-dve godine, radnje optuženog GG opisane pod tačkom 2. izreke prvostepene presude kao krivično delo neovlašćeno držanje oružja i eksplozivnih materija iz člana 348. stav 1. Krivičnog zakonika, za koje mu utvrđuje kaznu zatvora u trajanju od 1-jedne godine i zadržavajući optuženom AA kao utvrđenu kaznu zatvora od 6-šest meseci za krivično delo neovlašćeno držanje opojnih droga iz člana 245. stav 3. OKZ, za koje je oglašen krivim pod tačkom 2. izreke prvostepene presude, pa ih osuđuje i to:

- optuženog AA na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 3-tri godine i 5-pet meseci, uz uračunavanje vremena provedenog u pritvoru od 13.januara 2004. godine pa nadalje;

- optuženog BB na kaznu zatvora u trajanju od 2-dve godine, u koju kaznu mu se uračunava vreme provedeno u pritvoru od 13.januara 2004. do 1.marta 2004. godine;

- optuženog GG na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 2-dve godine i 10-deset meseci u koju kaznu se uračunava vreme provedeno u pritvoru od 13.januara 2004. do 1.marta 2004. godine

- i optuženog ĐĐ na kaznu zatvora u trajanju od 1-jedne godine uz uračunavanje vremena provedenog u pritvoru od 16.januara 2004. do 1.marta 2004. godine.

Na osnovu člana 83. KZ optuženom AA se izriče mera bezbednosti obavezno lečenje narkomana koja će se izvršiti u zavodu za izvršenje kazne ili u odgovarajućoj ustanovi ili drugoj specijalizovanoj ustanovi i trajaće dok postoji potreba za lečenjem ali ne duže od tri godine (stav 2. čl. 83).

Žalbe branilaca optuženih BB, GG i ĐĐ odbijaju se kao neosnovane.

O b r a z l o ž e n j e

Navedenom presudom Okružnog suda u Beogradu optuženi AA, BB, GG i ĐĐ pod tačkom 1. izreke prvostepene presude oglašeni su krivim zbog krivičnog dela razbojništva iz člana 169. stav 1. u vezi člana 168. stav 1. KZ RS za koje krivično delo je optuženom AA utvrđena kazna zatvora u trajanju od tri godine, a optuženom GG kazna zatvora u trajanju od dve godine, i optuženi AA pod tačkom 2. zbog krivičnog dela neovlašćenog držanja opojnih droga iz člana 245. stav 3. OKZ za koje mu je utvrđena kazna zatvora u trajanju od šest meseci, i optuženi GG zbog krivičnog dela neovlašćenog držanja vatrenog oružja i municije iz člana 33. stav 1. ZOM RS za koje mu je utvrđena kazna zatvora u trajanju od jedne godine, pa su osuđeni i to:

- optuženi AA na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od tri godine i pet meseci u koju kaznu se uračunava vreme provedeno u pritvoru od 13.januara 2004. godine pa nadalje;

- optuženi BB na kaznu zatvora u trajanju od dve godine u koju kaznu mu se uračunava vreme provedeno u pritvoru od 13.januara 2004. do 1.marta 2004. godine;

- optuženi GG na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od dve godine i deset meseci u koju kaznu mu se uračunava vreme provedeno u pritvoru od 13.januara 2004. pa do 1.marta 2004. godine, i

- optuženi ĐĐ na kaznu zatvora u trajanju od jedne godine uz uračunavanje vremena provedenog u pritvoru od 16.januara 2004. do 1.marta 2004. godine;

- prema optuženom AA primenom člana 65. OKZ izrečena je mera bezbednosti obaveznog lečenja narkomana koja će se sprovesti u ustanovi za izdržavanje kazne zatvora, a na osnovu člana 69. u vezi člana 245. stav 3. OKZ prema optuženom AA izrečena je mera bezbednosti oduzimanja predmeta i to 44,95 gr. heroina kao predmeta izvršenja krivičnog dela, a optuženom GG primenom člana 69. OKZ izrečena je mera bezbednosti oduzimanje pištolja marke "___" kalibra 7,62 mm, fabrički broj ___ i 9 metaka istog kalibra; optuženi se obavezuju da sudu na ime paušala plate po 10.000,00 dinara a na ime troškova krivičnog postupka, optuženi AA 12.000,00 dinara; oštećeni ŽŽ, ZZ i II radi ostvarivanja imovinsko-pravnog zahteva upućeni su na parnicu. Optuženi su obavezani da na ime troškova krivičnog postupka odnosno zastupanja oštećenima isplate solidarno iznos od 15.600,00 dinara.

Protiv navedene presude žalbe su izjavili:

- branilac optuženog BB zbog odluke o kazni i troškovima krivičnog postupka, sa predlogom da se prvostepena presuda preinači tako što će se optuženom izreći blaža kazna zatvora a osloboditi ga od plaćanja troškova krivičnog postupka;

- branilac optuženog GG zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o kazni, sa predlogom da se prvostepena presuda ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje ili preinači i optuženom izrekne blaža kazna zatvora;

- branilac optuženog ĐĐ zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, povrede krivičnog zakona i odluke o krivičnoj sankciji sa predlogom da se prvostepena presuda ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje, sa zahtevom da optuženi i njegov branilac budu obavешteni o sednici veća drugostepenog suda.

Republički javni tužilac Srbije podneskom Ktž. 674/05 od 11.maja 2005. godine predložio je da se žalbe branilaca optuženih odbiju kao neosnovane i prvostepena presuda potvrdi.

Pošto je u svemu postupio u smislu člana 375. ZKP, Vrhovni sud je održao sednicu veća kojoj nisu prisustvovali uredno obavешteni Republički javni tužilac, branilac optuženog ĐĐ i optuženi ĐĐ za koga se obavешtenje vratilo sa napomenom da je "nepoznat", na kojoj je razmotrio sve spise ovog predmeta zajedno sa pobijanom presudom koju je ispitao u smislu člana 380. ZKP, pa je po oceni navoda u žalbama, i navedenog pismenog predloga

Republičkog javnog tužioca, našao:

Prvostepena presuda ne sadrži bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 1. tačka 11. ZKP, na koje se ukazuje u žalbi branioca optuženog ĐĐ. Vrhovni sud nalazi da su, suprotno žalbenim navodima, kojim se konkretno i ne obrazlaže navedena bitna povreda odredaba krivičnog postupka, u pobijanoj presudi dati razlozi o svim odlučnim činjenicama i da nema protivrečnosti između izreke i obrazloženja pobijane presude, a i odbrana optuženog je u prvostepenoj presudi interpretirana saglasno odbrani optuženog datoj tokom postupka.

Neosnovano se žalbom branioca optuženog ĐĐ prvostepena presuda pobija zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i stim u vezi navodi da optuženi ĐĐ nije učestvovao u izvršenju ovog krivičnog dela, već je odustao od istog, odnosno da je on, nakon što je pozvonio na vrata oštećenih uplašio se i udaljio sa lica mesta događaja i otišao niz ulicu. Prema žalbi, sporno je postojanje umišljaja kod optuženog – tj. da postoji kvalitetan subjektivni odnos ovog optuženog prema krivičnom delu u pitanju.

Vrhovni sud nalazi, da je prvostepeni sud pravilno na osnovu izvedenih dokaza, i odbrane optuženih, te iskaza oštećenih ŽŽ, ZZ i II utvrdio da je između optuženih postignut dogovor, da od oštećenih koje su inače od pre poznavali optuženi BB i GG (bili zaposleni u Preduzeću "JJ" vlasništvo oštećenog ŽŽ), pa su po tome dogovoru i postupili, tako što je optuženi ĐĐ nemaskiran pozvonio na vrata stana oštećenih i nakon otvaranja vrata od strane oštećenog ŽŽ u stan su ušli najpre optuženi AA maskiran ženskom čarapom, a zatim optuženi BB i GG (maskirani fantomkapama) pa su na način opisan u izreci prvostepene presude izvršili krivično delo, dok je za to sve vreme optuženi ĐĐ ispred zgrade čuvao stražu, pa kad su ostali optuženi napustili stan pozvao je taksu, i svi su se odvezli na Banovo brdo. Oduzete mobilne telefone (_ i _), prodali su KK, dok su oduzeti novac međusobno podelili.

Na osnovu ovih objektivnih činjenica prvostepeni sud je pravilno utvrdio da je dogovor o izvršenju ovog krivičnog dela postojao između optuženih, šta je sadržina tog događaja, te kakve uloge i zadatke u realizaciji istog su imali optuženi.

S tim u vezi neosnovano se saizvršilaštvo optuženog ĐĐ žalbom dovodi u sumnju, tačnije postojanje umišljaja ovog optuženog i kvaliteta njegovog subjektivnog odnosa prema krivičnom delu. Saizvršilaštvo treba posmatrati u objektivno-subjektivnom smislu. Ono postoji ako su ispunjena dva uslova, i to: prvo, učesće u radnji izvršenja ili na drugi način zajedničko izvršenje krivičnog dela kao objektivni elemenat, i drugo, svest o zajedničkoj saradnji kao elemenat subjektivne prirode. Učesnici u izvršenju jednog krivičnog dela mogu učestvovati sa različitim ulogama, pa da se ipak smatraju saizvršiocima, ali je nužno da radnje svih učesnika moraju biti takvog karaktera da se imaju smatrati radnjama koje predstavljaju radnje izvršenja u smislu člana 22. OKZ – saizvršilaštvo. Njihove radnje moraju biti u tolikoj meri prisutne i zajedničke, da se može reći da tok izvršenja dela i ostvarivanje postojećeg zavise upravo od doprinosa svakog optuženog.

Prvostepeni sud u pobijanoj presudi detaljno navodi i obrazlaže sve u vezi objektivnih radnji optuženog ĐĐ, a i u pogledu subjektivnog odnosa optuženog prema učinjenom delu, tj. da je postupao sa direktnim umišljajem, i za ovakav svoj stav dao dovoljne i valjane razloge na strani 19. obrazloženja pobijane presude, pa se suprotnim žalbenim navodima branioca optuženog ĐĐ o nepostojanju umišljaja kod ovog optuženog i njegovom odustanku od izvršenja dela, ne dovodi u sumnju.

Žalbom branioca optuženog GG takođe se prvostepena presuda pobija zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, i pri tome ponavlja odbrana optuženog data tokom postupka da oni – optuženi kritičnom prilikom nisu oduzeli novčanik u kome je bilo 900 EURA. Ovakva odbrana optuženog posebno je cenjena od strane prvostepenog suda koji je pravilno našao da je ista neosnovana, i date razloge u tom pravcu na strani 16. obrazloženja pobijane presude u celosti prihvata i ovaj sud. Pri svemu tome, svakako je od značaja reći da se u žalbi ne ističu takve činjenice i dokazi, koji nisu bili predmet razmatranja u prvostepenom postupku, a koji bi mogli utvrđene činjenice dovesti u sumnju.

Prema tome, Vrhovni sud nalazi da je činjenično stanje u ovoj krivično-pravnoj stvari, pravilno i potpuno utvrđeno, i da je prvostepeni sud pravilno radnje optuženih opisane pod tačkom 1. izreke prvostepene presude pravno kvalifikovao kao krivično delo teški slučaj razbojništva iz člana 169. stav 1. u vezi člana 168. KZ RS.

Krivično delo neovlašćeno držanje vatrenog oružja i municije iz člana 33. stav 1. ZOM RS, za koje je oglašen krivim

izrekom prvostepene presude optuženi GG, ne dovodi se u sumnju žalbenim navodima njegovog branioca.

Međutim, kako je dana 1.januara 2006. godine, stupio na snagu Krivični zakonik ("Sl. glasnik RS", br. 85/05 od 6.10.2005. godine), to je Vrhovni sud po službenoj dužnosti (član 380. ZKP), ispitujući vremensko važenje krivičnog zakonodavstva našao da se u smislu člana 5. i 2. KZ u odnosu na krivično-pravne radnje optuženih AA, BB, GG i ĐĐ, opisanim pod tačkom 1. izreke prvostepene presude ima primeniti pravna kvalifikacija krivičnog dela razbojništva iz člana 206. stav 3. KZ i u odnosu na krivično-pravne radnje optuženog GG, opisane u izreci prvostepene presude, pravna kvalifikacija krivičnog dela nedozvoljenog držanja oružja i eksplozivnih materija iz člana 348. stav 1. KZ. Ovo sa razloga što je zakonskom odredbom člana 206. stav 3. KZ propisana kazna zatvora od 3 do 15 godina, a odredbom člana 348. stav 1. KZ kazna zatvora u trajanju od tri godine, koje kazne su blaže od onih koje su bile propisane zakonom koji važi u vreme izvršenja krivičnih dela. Stoga je Vrhovni sud povodom žalbi branilaca optuženih, a u odnosu na optuženog AA shodno odredbama člana 384. ZKP, preinačio prvostepenu presudu u pogledu primene Krivičnog zakona a kako je to navedeno u izreci ove presude.

Međutim, u odnosu na krivično delo neovlašćenog držanja opojnih droga iz člana 245. stav 3. OKZ izvršen od strane optuženog AA, primenjuje se zakon koji je važio u vreme izvršenja tog krivičnog dela, budući da Krivični zakon za krivično delo neovlašćena proizvodnja, držanje i stavljanje u promet opojnih droga iz člana 246. stav 3. KZ, ne pripisuje blažu kaznu, već novčanu kaznu i zatvorom do tri godine.

Ispitujući odluku o kazni Vrhovni sud nalazi da su žalbe branilaca optuženih neosnovane, te je ovom presudom optužene osudio na istu kaznu kao u prvostepenoj presudi. Naime, optuženom AA za krivično delo razbojništva iz člana 206. stav 3. KZ utvrdio kaznu zatvora u trajanju od tri godine, a u odnosu na krivično delo neovlašćenog držanja opojnih droga iz člana 245. stav 3. OKZ, čija je pravna kvalifikacija iz napred navedenih razloga ostala nepromenjena, zadržao po prvostepenoj presudi utvrđenu kaznu zatvora u trajanju od šest meseci, i optuženog osudio na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od tri godine i pet meseci uz uračunavanje vremena provedenog u pritvoru, optuženog BB za krivično delo razbojništva iz člana 206. stav 3. KZ na kaznu zatvora u trajanju od dve godine uz uračunavanje vremena provedenog u pritvoru, a optuženom GG za krivično delo razbojništva iz člana 206. stav 3. KZ utvrdio kaznu zatvora u trajanju od dve godine, a za krivično delo nedozvoljeno držanje oružja, eksplozivnih materija iz člana 348. stav 1. kaznu zatvora u trajanju od jedne godine, pa ga za delo u sticaju osudio na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od dve godine i deset meseci uz uračunavanje vremena provedenog u pritvoru, i optuženog AA osudio na kaznu zatvora u trajanju od jedne godine uz uračunavanje vremena provedenog u pritvoru. Pri tome prvostepeni sud je prihvatio sve olakšavajuće okolnosti navedene u prvostepenoj presudi – njihovo korektno držanje posle izvršenog krivičnog dela, da je optuženi GG neosuđivan, optuženi BB da je hemofilicar od rođenja, da je izgubio levo oko te da boluje od hepatitisa C, da je neosuđivan kao i optuženi ĐĐ, uz ocenu da otežavajuće okolnosti na strani optuženih sem optuženog AA (ranije osuđivan) nije bilo. Vrhovni sud nalazi da su izrečene kazne srazmerne društvenoj opasnosti izvršenih krivičnih dela, i krivičnoj odgovornosti optuženih, te da su nužne za ostvarivanje svrhe kažnjavanja iz člana 42. KZ. Stoga su neosnovani žalbeni navodi branilaca optuženih da se istima izreknu blaže kazne.

Prvostepena presuda preinačena je u pogledu mere bezbednosti obaveznog lečenja narkomana koja je sada propisana članom 83. Krivičnog zakonika, a ima se izvršiti u zavodu za izvršenje kazne ili u odgovarajućoj zdravstvenoj ili drugoj specijalizovanoj ustanovi i trajeće dok postoji potreba za lečenjem, ali ne duže od tri godine. Ovo ograničenje trajanja mere (stav 2. član 83. KZ) predstavlja novinu u odnosu na odredbu člana 65. OKZ i utoliko je Krivični zakonik u pogledu ove mere blaži za učinioca, jer ranijim propisima trajanje mere nije bilo vremenski ograničeno.

Optuženi BB je oglašen krivim i obavezan na plaćanje paušala saglasno odredbi člana 193. ZKP, visina određenog paušala od 10.000,00 dinara je takva da plaćanje istog neće biti dovedeno u pitanje izdržavanja optuženog i članova njegove porodice, a što se tiče iznosa troškova koji je dužan da plati solidarno sa ostalim optuženima oštećenima, oni su takođe pravilno određeni i ta odluka se ne dovodi u sumnju ničim obrazloženih žalbenih navoda branioca optuženog.

Sa iznetih razloga, na osnovu člana 391. i 388. ZKP, Vrhovni sud je odlučio kao u izreci ove presude.

Zapisničar Predsednik veća-sudija

Dragica Gajić, s.r. Nikola Latinović, s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

dc